من و ام اس

در همسایگی «ام‌اس»

مریم پیمان

● کلیـدی در قفـل می‌چرخد. باز می‌شـود. چندثانیه می‌گذرد و بسته می‌شود. جز سیاهی و درد همین صدا هر چنددقیقه یک‌بار در خانه می‌پیچد. می‌آید و سری می‌زند و می‌رود. «در هفت آسمان چو نداری ستاره‌ای/ ای دل کجا روی کـه بـود راه چـاره‌ای» گاه چیزی زمزمه می‌کند. درد در چشـمانم امان می‌برد. سردی لیوان آب در دسـتانم آرام‌بخش است. قرصی به دستم می‌دهد. یکباره آب را سر می‌کشم. با دستمالی سـرم را می‌بندد. آرام و محکم. دراز می‌کشم در بستر گرم از درد. در بسته می‌شود. می‌آیـد و می‌رود. زمان را گم کرده‌ام. خبری از گذر آن نیسـت. درد و درد و درد. «حالی نماند تـا بزنی فالـی ای رفیق!/ خیری کجاسـت تا بکنـی اسـتخاره‌ای». بعـد از پالس‌تراپی این سـومین دوره سه‌روزه درد چشـم و سر است که طاقت بریده اسـت و تاب را برده. «هر پاره دلم لب زخمی اسـت خون‌فشـان/ جز خون چه می‌رود زِ دلِ پاره‌پاره‌ای». کلید می‌چرخد. بیدار می‌شوم یا بیدارم؟! می‌خوابم یا خوابم؟! رؤیاسـت یا خیال، بودن پرسـتاری که مادرانه قـرص به دسـت می‌دهد و آب گـوارا در گلو می‌ریزد و دسـتی به سر می‌کشـد و دعایی در زیر لب نجوا می‌کنـد؟! «از موج خیز حادثه‌ها مأمنی نماند/ کشتی کجا برم به امید کناره‌ای»

دختـرک می‌خنـدد بلندبلنـد. از همه‌چیز می‌گویـد. از دردسـرهای دانشـگاه تـا غصه بـی‌کاری و مصیبت بی‌پولی. از کارهای کرده و رؤیاهای نیامده. از تهران تا سـمنان. به چهره معصـوم و کودکانه‌اش خیره می‌شـوم. محو می‌شـوم در همـه رؤیاهـای ازدسـت‌رفته و آرزوهای محال. در یادم تکرار می‌شود؛ «دیدار دلفروز تو عمر دوباره بود/ اینک شـب جدایی و مرگ دوباره‌ای». به چشـمان خندانش خیره می‌شوم، راهی برای رهایی از درد نیست. تمام نمی‌شود این روزهای درد و شب‌های زجر. تنها آرام می‌شـود با مادرانگی‌های او و خنده‌های ایـن. زندگی بدون آنها نمی‌گـذرد. عقربه‌ها را حرف‌های کشـدار و قصه‌های زندگی این و آن بـه روایت این مادر و دختـر حرکت می‌دهند. خبـری از زندگی نیسـت. تکرار می‌شـود: «از چین ابروی تو دلم شـور می‌زند/ کاین تیغ کج به خون که دارد اشـاره‌ای». اخـم می‌کند به روی دردهایم. قصه می‌گویم از همه بیماری‌ها و دردهـا و دردهـا و دردها. «گر نیسـت تاب سـوختنت، گرد ما مگرد/ کآتش زند به خرمن هستی شـراره‌ای». تیر می‌کشد چشمم در نور تک‌چراغ خانه. می‌ترسـم از روزی که نباشند. از تنهایـی محـض آرامش‌بخشـی کـه درد نفرت‌انگیـز می‌نمایدش. «در بحـر ما هر آینه جز بیم غرق نیسـت/ آن به کزین میانه بگیری کنـاره‌ای». نـوری خانه را پر می‌کند. آسـمان فریـاد می‌زنـد. بـاران شـهر را خیس خیس می‌کنـد. چشـمانم را می‌بندم. دسـتمالی به سـر بر زمین می‌آرامم. گرمای دستی دستم را می‌گیـرد. بغض می‌کنم بـرای کودکانه‌ای که این شـب سـیاه تا صبح کاذب درد را پرستاری می‌کنـد. چشـم‌هایم خیس می‌شـوند. نجوا می‌کنم: «ای ابر غم ببـار و دل از گریه باز کن/ ماییم و سرگذشـت شب بی‌ستاره‌ای». دخترک و مـادرش «ام‌اس» ندارند، اما در همسـایگی «ام‌اس» زندگی می‌کنند.

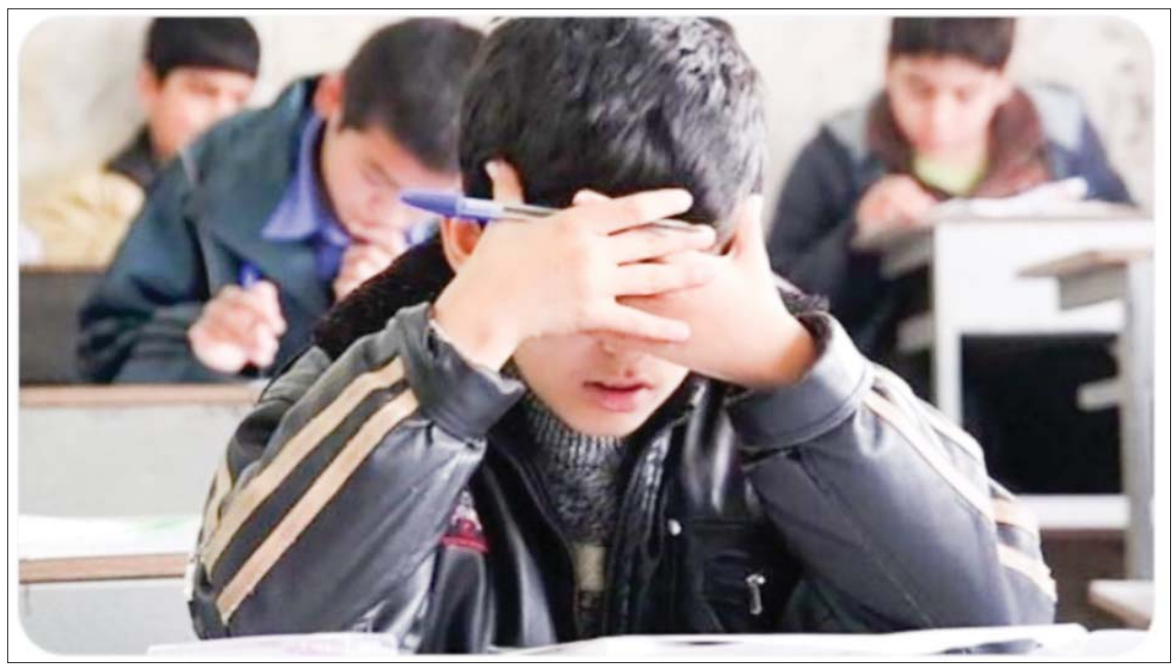

بررسی ساختاری آزمون هوش سمپاد و نقاط ضعف و ایرادهای آن

۱۳ خطا

محمود هدایت‌افزا: اوایل زمسـتان ۱۳۹۶ بود که وزیـر آموزش‌وپرورش حذف آزمون سـمپاد برای مقطع متوسطه اول را اعلام کرد. البته از ماه‌ها قبل زمزمه محدودکردن سـمپاد و کاهش ظرفیت این مدارس، از طریق وزیر و برخی منصوبان او شـنیده می‌شـد؛ به‌ویژه آنکه در اواسط پاییز، رئیس اسبق سـمپاد نیز تغییر کرد. پس از اعتراض‌های متعدد کارشناسـان آموزشـی، خانواده‌ها و دانش‌آموزان نخبـه که از ماه‌هـا پیش برای شـرکت در آزمون سـمپاد و ورود به مدارس برتر کشـور برنامه‌ریزی کرده بودند؛ شورای انقلاب فرهنگی به این مسئله ورود کرد و برخی اعضای آن از جمله دکتر مهدی گلشنی، خواهان برگزاری آزمون و ادامه کار سمپاد شدند. اما فرایند این آزمون، از شروط اولیه تا نحوه برگزاری و اعلام نتایج با مشـکل‌هایی همراه بود. اسـتادان محترمی نیز تاکنون از وجوه گوناگون به نقـد این آزمون پرداخته‌اند که در سـطور پیش رو اهم این موارد فهرست شده‌اند.

۱. حـذف دروس علمی از آزمون: اصـولا آزمون سمپاد برای کشـف دانش‌آموزانی است که سواد لازم دوران ابتدایی را کسـب کرده‌اند و استعدادی فراتر از سـطح کتب درسی دارند. دست‌کم در سه درس ریاضیات، علوم تجربی و ادبیات باید تسـلط دانش‌آموز احراز شود. شیوه مرسوم در آزمون‌های سال‌های قبل سـمپاد و اکنون برای متوسطه دوم چنین اسـت و البته بخشـی از سؤالات نیز ناظر به هوش و اسـتعداد تحصیلی اسـت؛ اما در آزمون امسـال ششـمی‌ها دانش‌آموزان از حیث علمی گزینش نشدند.

۲. شـروط داوطلبان شـرکت‌کننده در آزمون: با وجود نسـنجیدن دانش‌آمـوزان از حیث علمی و تصریح مسـئولان مربوطه بر تیزهوشـی، داشـتن نمـرات توصیفـی «خیلی خـوب» بـرای تمامی دروس -حتی نمره انضباط- در سـنوات ششـم و پنجم داوطلبان شرط شده بود؛ حال آنکه همگان به‌خوبی می‌داننـد که برای چنیـن گزینش‌هایی، نه نمرات درسـی دانش‌آمـوزان در مدارس قابل استناد اسـت و نه نمرات انضباط آنان؛ برای مثال، خصوصیات شخصی معلمان و نوع روابط آنان با اولیا، تأثیر فراوانی در نمرات درسـی دانش‌آموزان دارد. میزان شهریه اولیای دانش‌آموزان در مدارس غیرانتفاعی و نیز کمک‌های آنان به مدارس دولتی، نقش بسزایی در تعیین نمره انضباط دانش‌آموزان و حتـی نمـرات درسـی آنهـا دارد. کارنامه‌های فراوانی هم اینک در دسـت دانش‌آموزان هفتمی اسـت که با نمرات «خوب» و «خیلـی خوب» پر شده‌اند، اما این دانش‌آموزان حتی «جدول ضرب» مربوط به سوم ابتدایی را به‌درستی نمی‌دانند...!

۳. فقدان منبع مشـخص بـرای آزمون هوش: در سنوات قبل، به روشـنی معلوم بود دانش‌آموزان برای آماده‌شـدن در آزمون‌های سمپاد، باید کتب درسـی خویش را با دقت بیشـتری مطالعه کرده و بـرای تمرین به پرسـش‌های آزمون‌های سـال قبل مراجعه کننـد؛ ازاین‌رو دانش‌آموزان و اولیای ایشـان به‌لحاظ شـناخت منابع آزمون مشـکلی نداشتند؛ اما آزمون امسال به دلیل مشخص‌نبودن منبـع آن، حیرت و اضطـراب زائدالوصفی را برای دانش‌آموزان، اولیای آنان و حتی مربیان آموزشـی به همـراه داشـت. در سـنوات قبـل، داوطلبان حداکثر سـراغ کتب تسـت و آزمون‌های آزمایشی و کلاس‌های آن می‌رفتند؛ اما در سـال جاری، پای روان‌شناسـان و برخی مراکز خـاص نیز به آزمون سـمپاد باز شـد و خانواده‌های متمکن، مسیرهای مختلف و بعضا غیرعلمی را برای آمادگی فرزندان خویش دنبال می‌کردند.

۴. انتخاب نادرسـت بـرای طراحـی آزمون: در سـنوات پیشـین، آزمون سمپاد از سـوی گروهی تحت عنوان «مرکز استعدادهای درخشان» برگزار می‌شد و حتی در سـال جاری نیز آزمون نهمی‌ها را همیـن نهاد، به‌خوبی طراحـی و برگزار کرد؛ اما متأسـفانه وزارتخانـه طراحی، نحـوه برگزاری و اعـلام نتایج آزمـون هوش ششـمی‌ها را به مرکز سنجش آموزش‌وپرورش واگذار کرد. آنان نیز چون هیچ تجربه‌ای دراین‌باره نداشـتند، ظاهرا دست به دامان «مرکز دانش‌آموزان اسـتثنائی» می‌شوند و از آنان برای طراحی سـؤالات آزمون هوش کمک می‌طلبند!! به دیگر سـخن، مرکز استثنائی‌ها برای انتخاب تیزهوشـان آزمون طراحی کرده؛ یعنی این سر طیف برای آن سر طیف تصمیم گرفته است.

۵. کپی‌بـرداری مبتدیانه در طراحی پرسـش‌های تستی: یک اشکال آزمون هوش ششمی‌ها، سؤالات تسـتی آن است. این سـؤالات عینا از آزمون ریون کپی‌برداری شـده بود. آزمون ریون قریب ۸۰ سال پیش برای سـنجش میزان هوش افـراد طراحی شـده است و ظاهرا بیشتر ابزار دست روان‌شناسان و به‌ویژه متخصصان مراکز کودکان اسـتثنائی بوده اسـت. این آزمون با جسـت‌وجوی کوتاه همراه با کلید و تاریخچه آن، در سایت‌های اینترنتی متعدد موجود و در دسترس همگان است.

۶. طرح پرسش‌های تشـریحی: در آزمون یادشده پنج سؤال تشریحی نیز طراحی شده بود؛ حال آنکه وقتی منبع مشخصی برای یک آزمون وجود ندارد، به تعـداد داوطلبـان می‌توان برای پرسـش‌های تشریحی، پاسـخ در نظر گرفت و تصحیح عادلانه آزمون به‌شـدت بـا بی‌عدالتـی دسـت‌به‌گریبان می‌شـود. البتـه بعدهـا مسـئولان مربوطـه در جلسـه‌ای متوجه این اشکال می‌شوند و ظاهرا به دستور رئیس جدید سمپاد، پرسش‌های تشریحی را اصلا تصحیح نمی‌کنند. این امر به باور حقوق‌دانان دلیل کافی برای ابطال آزمون است.

۷. افشای تلویحی سـؤالات آزمون از سوی یکی از مسـئولان: چند روز قبل از برگـزاری آزمون، وی در جلسه‌ای عمومی توضیحاتی درباره تعداد سؤالات و زمـان آزمون ارائـه می‌دهد. او در آن سـخنرانی می‌گوید: «تعداد سؤال‌های چندگزینه‌ای آزمون، ۶۰ سؤال است و هر سؤال در یک صفحه قرار دارد...»! این خصوصیـات دقیقا ناظر به آزمون «ریون» بود و بـا طرح این دو جمله، به‌راحتی سـؤالات آزمون لو می‌رود. هرکس که صرفا یک بار در عمر خود آزمون ریون را دیده بود، با اسـتماع آن کلیپ سـخنرانی، ذهنش به سمت آزمون ریون متبادر شد. کوتاه سخن آنکـه در فاصله میان آن سـخنرانی تـا روز آزمون، بعضی از مدارس، آموزشگاه‌ها و مراکز روان‌شناسی در تهران و شهرستان‌ها برای برخی داوطلبان کلاس فوق‌العاده می‌گذارند و در چند جلسه، هر ۶۰ سؤال ریـون را برایشـان حـل می‌کنند. لازم بـه یادآوری اسـت که پس از اعلام نتایج آزمـون، بعضی از آن آموزشـگاه‌ها تبلیغات درخور ملاحظه‌ای از قبولی دانش‌آمـوزان خویش در شـهرهای مختلف به راه انداخته‌اند که هنوز ماجرا ادامه دارد.

۸. برگزاری ناعادلانه آزمـون از نظر زمان: در روز آزمـون و در برخی حوزه‌هـا، برخـی مراقبان به داوطلبـان گفتند: «سـؤالات تشـریحی در نتیجه آزمون تأثیری ندارد»؛ ازایـن‌رو داوطلبان مخاطب ۱۰دقیقه زمان پاسخ‌گویی به پرسش‌های تشریحی را صرف پاسخ‌گویی دقیق‌تر به آزمون تستی کردند. ازاین‌رو وقت آزمون برای همه داوطلبان یکسـان تقسیم نشده است.

۹. ابطال‌نشدن آزمون با وجود لورفتن سؤالات: با وجود همه ایرادهای ذکرشده که بعضی از آنها به تنهایی برای ابطال آزمـون مزبور کفایت می‌کند و حتی گزارش خلاصه‌ای از آن در اخبار شـبانگاهی ششم مرداد از شبکه سه سیما پخش شد، شایسته بود شخص وزیر دستور ابطال آزمون را بدهد!

۱۰. تأخیـر فاحش در اعـلام نتایـج نهایی: چند روز پـس از برگـزاری آزمـون، رئیس سـمپاد در مصاحبـه‌ای اعلام کـرد که «نتایـج آزمون هوش سـمپاد در دهه اول شـهریور اعلام می‌شود». این پیش‌بینی درسـت بود و نتایج آزمـون تا آن زمان حاضر شـد؛ امـا با رسانه‌ای‌شـدن نقـاط ضعف آزمون، مسئولان سنجش دریافتند که پس از اعلام نتایج با اعتراضات گسترده‌ای مواجه خواهند شد؛ ازایـن‌رو با اظهارات متناقض تا آنجا که توانسـتند اعـلام نتایج را به تأخیر انداختنـد... به‌هرحال، در عصر روز چهارشـنبه ۲۴ شهریور نتایج اعلام شد و حیرت دانش‌آموزان نخبه، اولیا و معلمان فراوانی را برانگیخت. این حیرت‌ها دو وجه داشـت: یکی قبول‌نشـدن دانش‌آموزان ممتـاز برخی مدارس و دیگـر، قبولـی دانش‌آموزانی متوسـط و حتی ضعیف!

۱۱. اشـتباهات محرز در تصحیح آزمون: گذشـته از حذف پرسـش‌های تشـریحی در مقام تصحیح آزمون؛ مسئولان مرکز سنجش آ.پ سؤالات تستی را نیز به درسـتی تصحیـح نکرده‌انـد. ابعاد این نادرستی‌ها متعدد اسـت و در این نوشتار فقط به دو نکته انکارناپذیر بسنده می‌شود.

۱۱ـ۱. عدم راسـتی‌آزمایی کلید آزمون: از آنجا که چند کلید برای آزمون ریون در سایت‌های اینترنتی موجود است، مرکز سـنجش آ.پ پس از برگزاری آزمون هوش، باید کلید موردنظر خویش را منتشر می‌کرد تا اسـاتید مربوطه در سـطح کشور بتوانند نظرات اصلاحـی خویش را در بـاب کلید آزمون منعکس کنند و مرکز سـنجش پس از جمع‌بندی نظرات و یافتـن کلید واحد، تصحیح آزمون را آغاز کند (این روند هرسـاله برای کنکورهای سراسری انجام می‌شود).

۱۱-۲. اعمال نادرست نمرات منفی

۱۲. عدم پاسـخ‌گویی به اعتراضات کتبی: معمولا پـس از اعلام نتایـج آزمون‌های رقابتـی، فضایی برای طرح اعتراضات در سـامانه آزمـون، در بازه زمانی مشـخص تدارک دیده می‌شود تا اعتراضات احتمالی در آنجا ثبت شـوند و مسـئولان مربوطه در زمانی معقول، پرونده‌های معترضان را بررسی کننـد. در این مسـیر، اگر اعتراضی پذیرفته نشـد، مسـئولان مربوطه جهت اعتمادسازی موظف‌اند شـخص معترض را با دلایل مستند از جمله ارائه کارنامـه آزمـون، تصویر پاسـخ‌نامه و آخرین رتبه قبولی در محل مورد نظر قانع کنند؛ اما متأسـفانه پس از اعلام نتایج آزمون هوش سـمپاد، در جواب اعتراضات هیچ مدرک مستندی ارائه نشد!

۱۳. ارائه کارنامه‌های غیرواقعی به برخی مراجعان حضوری: در ادامه اعتراضات مردمی و اجتماعات متعـدد در وزارتخانه و مرکز سـنجش آ.پ در روز آخـر شـهریور، برای حـدود ۶۰ نفـر از مراجعان حضـوری که از شـهرهای مختلف آمـده بودند، کارنامه‌ای فاقد اطلاعات لازم صادر می‌شود. به‌نظر اکثر قریب به اتفـاق اولیا، کارنامه‌ها واقعی نبوده، حتی تعداد تست‌های نزده قیدشده با تعدادی که خود دانش‌آموزان گفته بودند، برابری نداشت.

حقوق حیوانات

دامپزشکی و حقوق حیوانات

سپهر سلیمی

● دامپزشکی ازجمله مشـاغلی است که ارتباط خیلی زیادی با حیوانات دارند؛ اما آنچه در فضای دامپزشـکی می‌گذرد تا چه حد بـه اصول حقوق حیوانات نزدیک است؟

هر سـال بیـش از هـزارو ۵۰۰ نفر بـا مدرک دکتـرای حرفـه‌ای دامپزشـکی از دانشـگاه‌های کشـور فارغ‌التحصیـل می‌شـوند. بیـش از ۳۰ مرکز دانشـگاهی و آموزش عالی دامپزشـکی در ایران وجـود دارد کـه این در حالی اسـت که در کشورهایی مثل استرالیا دو دانشکده، نیوزیلند یک و در کشـور انگلستان پنج دانشکده با وجود حجم زیـاد تولیدات دامی و طیور و آبـزی فعالیت دارد. افزایش شمار دامپزشکان از طرفی می‌تواند باعث افزایش نیروهای متخصص در این حوزه شود و به افزایش سلامت و بهداشت حیوانات کمک کند؛ اما اگر این افزایش بی‌برنامه باشـد، وجود دامپزشکان بـی‌کار می‌تواند به عاملی علیـه حقوق حیوانات تبدیل شـود. تعداد زیاد فارغ‌التحصیلان به همراه فرصت‌های شغلی محدود و رکود اقتصادی باعث می‌شـود رؤیای شغل و درآمد خوب دست‌نیافتنی باشد و این مسئله ممکن است زمینه را برای کسب درآمـد از روش‌هایی که به حیوانات آسـیب وارد می‌کند، فراهم بیاورد.

جراحی‌هـای زیبایـی حیوانات نظیـر جراحی گـوش، دم، بینـی و حنجـره یا عقیم‌سـازی‌های غیرضروری در کنار خرید، فروش و پرورش حیوانات و به‌ویژه حیوانات خاص ازجمله مواردی است که در سـال‌های گذشته افزایش یافته است. اگر سری به کلینیک‌های دامپزشـکی یا حتی وب‌سایت‌های دامپزشکی بزنیم، متوجه می‌شویم که این اقدامات به‌راحتی انجام می‌شود. این اقدامات و جراحی‌ها همگی برخلاف حقوق حیوانات هستند و حتی در مواردی می‌توانند سبب بروز آسیب‌های جسمی به حیوانات شوند.

در کنـار موارد فـوق، سـرفصل‌های برخی از دروس رشـته دامپزشـکی به شـیوه‌ای است که حیوانـات زیادی بـرای آموزش یـا پایان‌نامه‌های تحصیلی به کام مرگ کشـیده می‌شـوند. این در حالی است که در بسـیاری از کشورهای پیشرفته ماکت‌هـا، نرم‌افزارها و ابزارهای کمک‌آموزشـی جایگزیـن برای کاهـش تلفات حیوانی اسـتفاده می‌شـود. با توجـه به مطالـب بیان‌شـده لزوم گنجاندن دروسـی برای فراگیری حقوق حیوانات و توجـه به نـکات اخلاقی در این رشـته بیش از هر زمان دیگری احسـاس می‌شـود. ضمن اینکه فعالیـت بیش‌ازپیـش گروه‌هـای دانشـجویی و مردمـی در این صنف برای ترویج حقوق حیوانات و مهربانـی بـا حیوانات از دیگـر روش‌های مؤثر است. وضع آیین‌نامه‌ها و قوانین سختگیرانه برای کاهـش و ممنوعیت اعمـال جراحی غیرضروری و حیوان‌آزارانـه و نظارت سـازمان دامپزشـکی، نظـام دامپزشـکی و سـازمان‌های مردم‌نهـاد زیسـت‌محیطی بـر کلینیک‌هـای دامپزشـکی از دیگر مواردی اسـت که می‌تواند به بهبود نگاهی اخلاقی به حیوانات و حمایت از حیوانات و توجه به حقوق حیوانات منجر شود. در پایان جا دارد این سؤال پرسیده شـود که آیا برنامه‌ریزی‌ها همچنان در راسـتای افزایش تولیدات دامی کشـور است؟ آیا با توجه بـه اثرات زیان‌بار اثبات‌شـده صنعت دامپروری بر محیط زیسـت و مصـرف بالای آب، قرار نیست در سیاست‌های تولیدات دامی کشوری تجدید نظر شود؟!

جدول ۳۲۳۰ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- شـغل- بـاب ششـم گلسـتان سـعدی ۲- شهری در استان کرمانشاه- کارها- بالشتک نان‌پزی ۳- سرمایه جاودانی است- مفیدترین سرگرمی دنیا- کشـور اسـتعمار پیر ۴- هزارکیلو- پناهگاه- چسب خمیری شکل- صدمترمربع ۵- مقابل گرفتن- کهنه و پاره- سنگ قپان ۶- نام پدر حضرت ابراهیم(ع)- آمـاده- سـالک ۷- مـاه نـو- شـهر مارکوپولو- میـوه‌ای بـرای کاهش فشـار خـون ۸- ییلاقی در تهران- صفحه نمایش کامپیوتر- بسـیار درخشـان ۹- همسـر حضرت یعقوب(ع)- زبانه آتش- رونق ۱۰- شرط‌بندی- فراوانی و رونق- پایتخت بنگلادش ۱۱- از باشـگاه‌های فوتبـال اسـپانیا- پرنـده‌ای از خانواده گنجشـک- پروردگار ما ۱۲- شب روستایی- از اصول دین اسـلام- انجمـن هواپیمایی جهان- کام ۱۳- معادل فارسـی الاسـتیک- بی‌احساس- سـرپیچی‌کردن ۱۴- نشـانه- سـازمان بین‌المللی اسـتاندارد- حمل و نقل نیروها به وسیله هلیکوپتر ۱۵- هافبک دفاعی تیم فوتبال استقلال تهران- ترمز کشتی.

عمودی:

۱- دستور شروع فیلم‌برداری- سرپرستی کسی را بر عهده‌گرفتن- از وسایل خیاطی ۲- کشور آفریقایی در همسـایگی تانزانیـا- کتابی نوشـته هوشـنگ مرادی‌کرمانـی ۳- فانـوس دریایی- آبـزی دریایی با بدنی کشـیده- از عناصر اربعه ۴- نفس خسته- ورودی- معـروف ۵- زندانبـان- ایمنی و آرامش- ستیزگی ۶ - بدزبان و بی‌حیا- دلتنگ- ادب آموختن ۷- کلمـه- معدوم- به‌دنیـاآوردن ۸- گمراه- ایالتی در آمریـکا- بازار عرب‌ها ۹- عمر بی‌پایان!- پرده‌داری خانـه کعبـه- حادث‌شـونده ۱۰- آب‌فشـان- منزل آذری- اعلان ۱۱- جلادهنده کفش- ذخیره- جانوری از خانواده بندپایان ۱۲- گرسـنه- سخنوران- پهلوان ۱۳- سال آذری- شـهری در استان فارس- پسر عرب ۱۴- مواجهه- از اجزای پوششـی گل ۱۵- پیوسـته و بدون انقطاع- جلاد استالین - توانا.

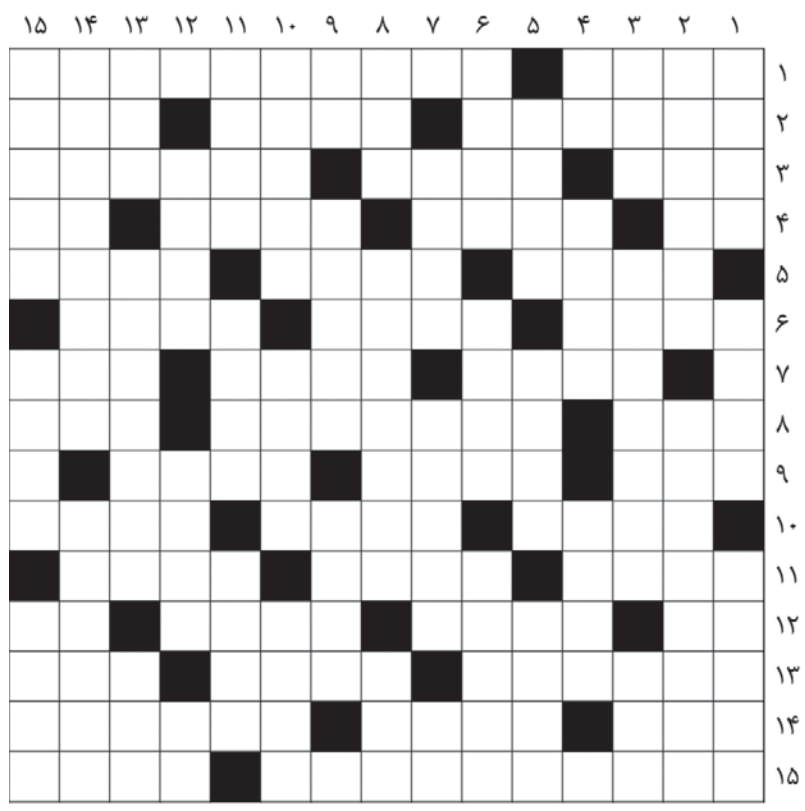

سودوکو سخت ۲۲۲۶

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

	۸							۷
	۳		۴			۱		
		۴	۳	۷	۹			
۴						۶		۳
			۵		۲			
۲		۹						۵
			۹	۱	۷	۲		
		۲			۸		۱	
۸							۵	

سودوکو ساده ۲۲۲۶

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

		۹	۱	۸		۴		
۴	۵				۹		۱	
۶		۱						
	۳		۸		۷			۴
۸			۵		۲			۳
۵			۳		۱		۲	
						۶		۹
	۲		۶				۴	۱
		۵		۱	۴	۷		

حل سودوکو سخت

۹	۳	۷	۱	۴	۲	۵	۶	۸
۸	۵	۴	۶	۹	۷	۱	۲	۳
۱	۲	۶	۳	۵	۸	۹	۷	۴
۴	۶	۲	۵	۳	۱	۸	۹	۷
۵	۷	۱	۴	۸	۹	۲	۳	۶
۳	۸	۹	۷	۲	۶	۴	۱	۵
۷	۴	۵	۹	۱	۳	۶	۸	۲
۶	۱	۸	۲	۷	۵	۳	۴	۹
۲	۹	۳	۸	۶	۴	۷	۵	۱

حل سودوکو ۲۲۲۵

۱	۸	۹	۵	۴	۲	۷	۶	۳
۳	۴	۵	۷	۱	۶	۹	۲	۸
۲	۶	۷	۳	۸	۹	۵	۴	۱
۶	۱	۸	۹	۳	۷	۲	۵	۴
۵	۳	۴	۶	۲	۸	۱	۹	۷
۹	۷	۲	۱	۵	۴	۳	۸	۶
۷	۲	۶	۸	۹	۱	۴	۳	۵
۸	۹	۳	۴	۷	۵	۶	۱	۲
۴	۵	۱	۲	۶	۳	۸	۷	۹
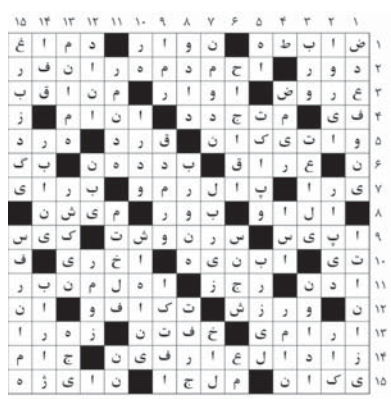
جدول ۳۲۲۹